

TÜRK KÜTÜPHANECİLER DERNEĞİ BÜLTENİ

XVII. Cilt

1968

4. Sayı

BEŞİNCİ KÜTÜPHANE HAFTASI

Günler sanıldığından da çabuk geçiyor. I., II,... derken, V. Kütüphane Haftasına da kavuştuk. Bu haftaların her geçen yıl biraz daha canlı ve renkli, her geçen yıl biraz daha yaygın biçimde kutlanmakta oluşu, biz kütüphanecileri sevindirmekte ve bu hareketin geleceği konusundaki umutlarımıza güç katmaktadır.

V. Kütüphane Haftası göstermiştir ki, bu haftalar artık Türk Kütüphaneciler Derneği'nin sürdürmeğe çalıştığı bir çaba olmaktan çıkıyor. Çünkü; çeşitli ve yetkili eğitim ve kültür kuruluşlarımız bu hareketi benimsemiş, ona gereken önem ve değeri vermeğe başlamıştır. Böylece, Kütüphane Haftalarının kültür gelenekleri arasındaki yerini alması hususundaki dilekler gerçekleşme yoluna girmiş olmaktadır.

Kütüphanecilerin kendi haftalarını değerlendirmek için canla, başla çalışmaları elbette sevindirici, fakat tabii bir durumdur. Önemli olan, meslek dışı çevrelerin ilgisini kazanabilmektir. Olaylar bu ilginin sağlanabildiğini gösteriyor. Bu, kütüphanecilik mesleğine ve kütüphane hizmetlerine de ilgi yaratacak ve bunu geliştirecektir.

Gelecek Kütüphane Haftalarımızın bu umutlarımızı da güçlendirmesini dileriz.

V. KÜTÜPHANE HAFTASI

Açılış Töreni Konuşmaları

1

TÜRK KÜTÜPHANECİLER DERNEĞİ GENEL BAŞKANI DR. NECMEDDİN SEFERCİOĞLU'NUN HAFTAYI AÇIŞ KONUŞMASI

Değerli konuklarımız, aziz meslektaşlarım, geleceğin kütüphanecileri sevgili gençler :

Katılmakla şeref verdiğiniz ve değerlendirdiğiniz bu toplantı ile birlikte, Beşinci Kütüphane Haftası başlamış oluyor. Bu bir hafta süresince, bütün yurdumuzda, toplumun ilgisi kitap ve kütüphane üzerine çekilmeğe, kütüphanelerin kültürel kalkınmadaki önemli yer ve hizmetleri anlatılmağa çalışılacak; milletimiz daha çok okumağa, kütüphanelerden daha çok yararlanmağa teşvik edilecektir. Kütüphaneciler de, Hafta içinde, meslekî dert ve meselelerini aralarında tartışmak, bunlara çözüm yolları aramak, gerekenlerini kamu oyuna duyurmak imkânını bulacaklar. Hafta dolayısıyla düzenlenen tören, konferans, sergi gibi çalışmalar da, bütün yurttta bir kültür hareketinin doğmasını sağlayacak. Böylece, kütüphaneciler, Türk toplumuna bu yönden de hizmet edebilmiş olmanın mutluluğunu duyacaklar.

Kütüphane haftalarının her yıl biraz daha benimsenmekte oluşu bizi sevindiriyor. Beş yıl önce bu teşebbüse girişirken teşebbüsümüzün benimsenmesi konusunda bir şüphe vardı içimizde. Şimdi bu şüphe ve tereddüt tümü ile yok olmuş, yerini yeni umutlara bırakmıştır. Dikilen fidan tutmuş, boy atmağa başlamıştır. Çeşitli eğitim ve kültür kuruluşlarının «hafta»mıza gösterdiği yakın ilgi, bu umutlarımızın başlıca kaynağı olmaktadır.

Beşinci Kütüphane Haftası'm açarken, bizi yürekten yaralayan kayıplarımız üzerinde bir kaç cümle söylemeden geçemeyeceğim. 1968 yılı üç değerli meslektaşımızı elimizden aldı. Yurdumuzun meslek eğitimi görmüş ilk kütüphanecisi olan ve yayınladığı çok değerli eserlerle modern Türk kütüphaneciliğinin öncüleri arasına kendi güç ve çabası ile girmiş bulunan İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi emekli müdürü sayın Fehmi Ethem Karatay 20 Ocak'ta, halk kütüphaneciliği hareketinin yurdumuzda gerçek bir «kütüphanecilik seferberliği» durumuna girmesini değerli çabaları ve dinamizmi ile sağlamış bulunan Millî Eğitim Bakanlığı emekli Kütüphaneler Genel Müdürü Sayın Aziz Berker ise 30 Ocak'ta, yani on gün ara ile ebediyet âlemine göçtüler. İstanbul Üniversitesi Kütüphanecilik Bölümünün değerli Profesörü Dr. Rudolf Juchhoff da, Ağustos ayı başlarında, yaz tatilini geçirmek üzere gittiği yurdunda, Almanya'da vefat etti. Üçü de, kütüphaneciliğimize ayrı ayrı alanlarda, fakat etkili hizmetlerde ve büyük katkılarda bulunmuş meslektaşlarımızdı. Aziz hatıraları önünde saygı ile eğilirim. Kendileri, tutuşturdukları meslek meş'alesini hep yükseklerde tutarak ebediyete gö-

türecek bir meslektaşlar zincirinin gittikçe büyüyerek teşekkül ettiğini görmenin mutluluğunu, sanırız, sağlıklarında duymuşlardı. Bu bakımdan gözleri açık gitmemiş olsa gerek. Aziz ruhlarının bu konuda güvenli olmakta devam edeceğine inanıyoruz. Hatıraları kalplerimizde daima canlı kalacak, çalışmalarımızda bize hız ve heyecan verecektir.

Bu seçkin topluluğa kitabın ve kütüphanenin öneminden söz etmenin yersiz ve gereksiz olduğunu biliyorum. Bunun için, Türk kütüphaneciliğinin bazı önemli meselelerini, ilgililerin dikkatine sunmak üzere, kısaca tekrarlamayı daha yararlı buldum.

Hiç şüphesiz her mesleğin kendine özgü dertleri, meseleleri vardır. Bunların çözümlenmesi ise, zamana, imkân ve fırsatlara; onları çözümüleme yetkisinde olan kişi veya kurumların gösterecekleri ilgi, destek ve anlayışa bağlıdır. Henüz oluşum döneminde bir meslek olan kütüphaneciliğin meseleleri, dertleri daha da çoktur. Bu mesleğin mensupları, meselelerinin çözüme kavuşacağı, dertlerine çare bulunacağı günleri özlemle beklemektedirler. Bu meselelerin çözümlenmesi, yalnız kütüphanecileri değil, hiç şüphesiz kütüphanelerden yararlanma durumunda olanları da sevindirecektir. Çünkü, bunların çözümlenmesi, kütüphane hizmetlerinin daha iyiye gitmesini sağlayacak, bundan da, kütüphanelerin okuyucuları yararlanacaktır. Kütüphanelerimizden iyi, etkili ve topluma yararlı hizmetler bekliyorsak, bu meseleler üzerine eğilmek, bunlara çözüm yolları aramak zorunda olduğumuzu bilmeliyiz.

Kütüphanelerimizin meseleleri başında kanun güvenliğinden yoksun olma gelir. Bu yüzden kütüphanelerimizin salonları kütüphanecilik dışı hizmetlerde kullanılabilmekte; kütüphanecilerimiz de asıl görevleri bir yana bırakılıp başka işlerde çalıştırılabilmektedir. Bu durum, kütüphane hizmetlerini aksatmakla kalmayıp, kütüphanecilerde kanun güvenliğinden yoksun olma duygusunun doğmasına ve kendilerini gelecekleri ve meslekleri yönünden kötümserliğe kapırmalarına sebep olmaktadır.

Ayniyat Talimatnamesi gibi, kütüphane hizmetlerini sınırlayan ve modern kütüphanecilik anlayışı ile aslâ bağdaşmayan yasalar hâlâ yürürlüktedir. Kitabı «saklanması gereken» bir nesne, kütüphaneciyi onu saklamakla görevli bir bekçi gibi gören bu anlayışa karşıyız. Kitabın okunmak, kütüphanecinin de okutmak için var oldukları gerçeği artık anlaşılmalı ve bu büyük millete bir kütüphane bağışlamış olan büyük devlet adamı Koca Ragıp Paşa'nın şu sözleri bir an olsun hatırdan çıkarılmamalıdır: «Odanı kitaplarla tezyin edip de, mahalle bekçileri gibi onların muhafazası ile iktifa etme!»

Kütüphaneciler sosyal durumlarını düzeltecek herhangi bir tedbirin alınmamasında olmasının üzüntüsü içindedirler. İnsanoğlunun yetiştirilmesinde ve eğitilmesinde söz ve sorumluluk sahibi olan bir mesleğin mensubu olarak, onlar, bu mesleğin şerefine yaraşır bir itibara ve imkâna kavuşturulmalarını haklı olarak istemekte ve beklemektedirler.

Kütüphanelerimiz genellikle iyi hizmet verme imkânlarından yoksundur. Her türdeki kütüphanelerimizin hizmetlerini iyi şartlar içinde verebilecekleri yerler, hâlâ sağlanabilmiş değildir. Halk ve üniversite kütüphanelerimizden bazılarının iyi, yararlı hizmet imkânlarını sağlayacak yapılara kavuşmakta oluşu sevindirici

olmakla birlikte, bunların çoğu ile çocuk ve özellikle okul kütüphanelerinin en elverişsiz yerlerde hizmet görmek zorunda bulunmaları bu sevincimizi gölgelemektedir.

Meslek eğitimi görmüş kütüphanecilerin sayısı, kütüphanelerimizin yetişmiş eleman ihtiyacını karşılamaktan çok uzaktır. Bunlara sağlanabilen ücretlerin az oluşu, kütüphanecilik eğitimi görmüş gençleri, daha çok kazanç sağlayabilecekleri başka alanlara itmektedir. Memuriyete alıstaki bir takım üzücü formaliteler de olumsuz etkiler uyandırmaktadır. Kütüphanelerde görevli meslek eğitimi görmemiş personelin «hizmet içi» eğitimlerini sağlamak için Millî Eğitim Bakanlığınca açılan kurslar da, süreleri çok kısa olduğu ve her birine pek az kursiyeye katılabildiği için, beklendiği kadar verimli olamamaktadır. Bu yüzden, özellikle halk kütüphanelerimiz yetişmiş eleman sıkıntısı çekmektedir. Çocuk kütüphanelerinde görevli öğretmenler, okullarda görevli olanlara ayrıca eğitim ödeneği verildiği, kütüphanelerde olanlardan bu esirgendiği için, kütüphanelerde uzun süre kalmamakta; çoğu zaman bu kütüphaneleri köy okullarından şehire geçiş için bir basamak olarak kullanmaktadırlar. Okul kütüphanelerimizde ise, kütüphane sorumluları kütüphanede değil, okulun büro hizmetlerinde çalıştırılmaktadır. Öğretmen okullarına «kütüphanecilik» dersi konulmadığı için bu kütüphaneleri öğretmenlerin yönetimine vermek te bir fayda sağlayamamaktadır. Üniversite kütüphanelerimizde de personel durumu bunlardan pek farklı değildir. Özel kütüphanelerdeki durumu tesbit ise, çoğu zaman imkânsızdır.

Kütüphane koleksiyonlarının çoğaltılması işi bir düzene bağlanamamıştır. Kütüphanelerimizde kitap seçimi işi belli ilkelere dayanılarak değil, keyfi olarak yürütülmektedir. Kitaplar, kütüphane okuyucusunun ihtiyaçları ve alınacağı kütüphanenin amaçları göz önüne alınarak seçilemediği için kütüphanelerimiz, koleksiyonlarındaki kitap sayısı artış gösterdiği halde, okuyucunun ilgisini çekecek bir varlık ve canlılık gösterememektedirler.

Devlet bütçesinde kütüphaneler için ayrılan para, kütüphane hizmetlerinin eksiksiz bir biçimde görülmesine imkân verebilecek miktarda değildir. Bu; kütüphanelerimizin ancak varlıklarını devam ettirmelerine imkân vermektedir, hizmet vermelerine değil. Kütüphanelerin sayısı çoğalmakta, buna karşılık bütçelerde kütüphanelere ayrılan ödeneklerde bir değişiklik olmamaktadır. Bu ise, kütüphane payına düşen ödenek miktarını -her geçen yıl- arttıracığı yerde, azaltmaktadır.

Kütüphanelerin açılışında da belli ilkelere, belli standartlara uyulduğu söylenemez. Yurdumuzun çoğu yerleri kütüphane hizmetinden yoksunken, bazı bölgelerde kütüphanelerin köylere kadar uzanabilmiş olması, kütüphanelerin dağılışında büyük bir dengesizlik olduğunu göstermektedir. Bazı büyük şehirlerimizde bir çocuk kütüphanesi bile yokken, bazı şehir veya kasabalarımızda bir kaç tanesinin birden açılmış bulunması bu dengesizliğin başka bir örneğidir.

Bütün bu saydıklarımız, kütüphanelerimizin karşı karşıya bulunduğu çetin meselelerin yalnızca bir kağıdır. Bunlar da kalın çizgilerle belirtilmeğe çalışmış, ayrıntılara inilmemiştir. Bununla birlikte, çizmeğe çalıştığımız bu tablo, bizi kötümser duygulara sürüklememelidir. Meselelerimize cesaretle neşter vurmaliyiz. Aksi halde bunları çözümlmek imkânı elde edilemez.

Sevindirici olan husus ise, genel müdüründen en alt kademede hizmet görenine kadar bütün kütüphanecilerin, bu meselelerin çözümlenmesi yolunda el ve gönül birliği etmiş olmalarıdır. Bu birlik devam ettiği sürece, başarıya ulaşılma korkusu yoktur. Diğer yetkililerden beklediğimiz ilgi ve destek te bu çabalara eklenirse, kütüphaneler daha iyi imkânlarla kavuşacak, daha etkili hizmetler verecek; kütüphaneciler toplumlarına daha iyi imkânlarla, daha iyi hizmet vermenin hazzını duyacaklar; okuyucular da, «her müşkülümüzü çözdüğümüz, her vesile ile yararlandığımız bir kütüphanemiz var» diye sevinecekler, öğüneceklerdir.

Kütüphanelerin kültürlü insanlar yetiştirilmesindeki olumlu hizmetleri bütün dünyaca kabul edilmiş ve bu kurumların en az okullar kadar gerekli ve yararlı oldukları kanısında birleşilmiştir. Bunların sağladığı hizmetlerden en verimli biçimde yararlanmak istiyorsak, kütüphanelerimizi, çağdaş hizmet anlayışı içinde çalışabilir bir duruma getirmeliyiz. Bu yalnızca bizim değil, bir bütün olarak Türk milletinin davasıdır; öyle olmak gerekir. Aziz milletimizin ve değerli aydınlarımızın sağduyusu er-geç üstün gelecek ve kütüphanelerimiz istenen seviyeye ulaşacaktır. Buna inanıyor, bunu sağlamağa çalışıyoruz.

Beşinci Kütüphane Haftası'nın mesleğimiz ve yurdumuz için mutlu ve aydınlık yarınlara bir başlangıç olmasını diler; hepinizi saygılarla selâmlarım.

II

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI KÜLTÜR MÜSTEŞARI H. HÜSNÜ CIRITLI'NIN KONUŞMASI

Beşinci Kütüphane Haftası mü-nasebetiyle bana söz verilmesinden son derece memnunum. Kütüphaneci olmamakla beraber, mesleğinin esas âleti kitap olan bir husan olarak kitap ve kütüphane hakkındaki bazı düşüncelerimi söyleme fırsatını bulmuş oluyorum.

Önce Türk Kütüphaneciler Derneğini böyle hayırlı bir hafta ihdasından ve bunu yaşatma hususunda gösterdikleri başarılı gayretten dolayı tebrik etmek isterim. İyi netice almağa muvaffak olduklarından eminim.

Ben kitabı ve kütüphaneyi övmiyeceğim ve yeterince kitabımız ve kütüphanemiz olmasından yakınmyacağım. Hafta içinde bu tarz haklı konuşmaları çok dinliyeceksiniz ve bu tarz yazıları çok okuyacaksınız. Yalnız şu kadarını söylemekle yetinmek iste-

rim: Memleketimizde bugün kitaba ilgi azsa ve yeteri kadar kütüphanemiz yoksa bu, kendi insanımızın bir kusuru olmaktan çok tarihin bir cilvesidir. Bir zamanlar dünyanın en güçlü devletlerinden birini kurduğumuz, yine dünyanın en büyük kültür merkezlerinden birine sahip olduğumuz bir gerçektir. Bu derece güçlü bir devlet kütüphanesiz kurulamazdı ve dünyanın sayılı kültür merkezlerinden birine kitap olmadan sahip olunamazdı. Yüz yıllar boyunca kitap aşkı toplumumuzun mayası olmuş ve bu aşktan tamamen millî karakterde ünik bir cilt sanatı bulmuştur.

Yine böyle güçlü bir kültür yapısına doğru hızla ilerlediğimizi gösteren belirtiler vardır. Memleketimizi zaman zaman ziyaret eden yabancılar bunu bizden daha iyi görebilmektedirler. Bir memleketin iyiye doğru gelişmesi an-

cak kitapla mümkündür. Nitekim her yıl yayınlanan kitap sayısı hatırı sayılır nisbette artmaktadır. Şüphesiz dileğimiz bu temponun çok daha süratli olmasıdır. Geleceğe bu bakımdan da güvenle bakmamız gerekir.

Bu arada şu gerçeği de kabul etmek gerekir: Toplumumuz henüz istihale devresini tamamlamamış bulunmaktadır. Yeni bir kültür manzumesine giriyoruz. Kitap ve kütüphane de elbette memleketimizde fonksiyon değiştirecektir. Kitaba ve kütüphaneye bu yeni hüviyeti ile yeni baştan itibak etmemiz gerekir. Kültür değişimleri hukukî ve siyasi müeyyidelerle olmaz. Onun kendi tabiatına uygun zorunlulukları vardır. Bu dönüm ve düğüm noktalarını ancak zamanın ve özel tedbirlerin yardımlarıyla aşmak kabildir.

Çocuklarımız şüphesiz ki bugün dünden daha çok okumaktadırlar. Ama belki yanlış ve zararlı şeyler okuyorlar. O halde, okuyandan ve okumayandan çok yazanı ve yazmayı ikaz etmelidir. Küçük çocukların Pekos Bill ve benzeri tercümeleri kapışmalarından yakınıyoruz. Ama bunlarda çocukları çeken unsurların neler olduğunu araştırmıyoruz. Ve onların benzerlerini daha sıhhatli ölçülerle yazmaya teşebbüs etmiyoruz. Türk kütüphaneciler Derneğinin psikologlarla ve eğitimcilerle iş birliği ederek bu istikamette çalışmalara ve araştırmalara girmesi temennilerimiz arasında olabilir.

Çeşitli resmî ve özel kurumlar kendi istihallerinin yanı başında muhtelif derecelerdeki okul öğrencilerini ve halkı aydınlatmayı ve bu maksatla yayınlar yapmayı düşünüyorlar mı? Düşünenler Millî Eğitim Bakanlığının yardımlarını istiyebilirler. Bakanlık bundan ancak memnunluk duyar. MTA ile böyle bir işbirliği üzerindeyiz. Bu, ümit ederim ki yakında iyi sonuç verir ve öbür resmî ve özel büyük kurumlara örnek olur.

Kitap insanın zihnî, hissî tecrübeleri muhassalasıdır. Ondan faydalananlar gerçekte seçkin insanların zihnî hayat tecrübelerini, büyük insan kütüphanelerinin yaşadıkları hayatı âdetâ kısa bir süre içinde tekrar yaşayarak bir süs ve gösteriş metarı olarak değil, insan hayatına olan katkısıyla değerlendirmek gerekir.

Anlaşıyor ki çocuklar ve gençler için kitap seçme, kitap kullanma ve iyi okuma alışkanlıkları kazanma gibi hususlarda ana-babaya ve öğretmene düşen önemli sorumluluklar vardır. Onlara bu görevlerini nasıl yapabileceklerini göstermek de belki yine kütüphanecilik mesleği mensuplarına düşen başka bir görevdir. Bu konuda da ciddi çalışmalara girişmek ve araştırmalar yapmak mümkündür.

Beşinci Kütüphane haftasının halkımıza, çocuklarımıza ve gençlerimize her bakımdan faydalı ve uyarıcı olmasını dilerim.

M. E. B. KÜTÜPHANELER GENEL MÜDÜRÜ ABDÜLKADİR SALGIRIN KONUŞMASI

Sayın Müsteşarım, değerli misafirler ve sevgili meslektaşlarım:

Halkımızın kütüphaneleri tanımalarını ve kütüphanelerden faydalanmalarını teşvik etmek amacıyla düzenlenen «KÜTÜPHANE HAFTASI», 5 senedir yurt çapında kutlanmaktadır. Bize bu haftayı kazandıran ve yararlı olabilmesi için gere-

ken gayreti gösteren Türk Kütüphaneciler Derneği mensuplarına huzurunuzda teşekkür ederim.

Bir milletin, bir memleketin topyekûn kalkınmasında kütüphaneler ihmal edilmemesi gereken kuruluşlardır. Bir memleketin kültürü o memleketin bütün fikir ürünlerini koleksiyonları arasında bulunduran kütüphanelerde saklıdır. Memleketimizde de kütüphanelerimizdeki kitapların büyük bir kısmını, Türk kültür ve medeniyetinin en kıymetli mirası olan eserler teşkil etmektedir. Bütün medenî milletlerde olduğu gibi, bizde de, âlimlerimizin ve münevverlerimizin istikballeri, büyük ölçüde, kütüphanelerimizde muhafaza edilen bu değerli eserlere bağlıdır. Kitaptan faydalanılmayan yeni bir fikrî buluşun olmadığı herkesçe bilinen bir gerçektir.

Bir yazarımızın dediği gibi : «Büyük, köklü ve medenî milletler, varlıklarının yapısını millî kültürlerinin temelleri üzerinde yükseltenlerdir. Bu temellerden mahrum milletlerin ayakta durabilmeleri imkânsızdır. Bunun içindir ki millî kültürün medenî milletlerin gelişmesindeki payı münakaşa edilemez. Aydınlarının geniş bir kısmı, millî kültürün başlıca kaynaklarından beslenmeyen bir memleketin geleceğinden endişe edilmesi tabiidir.»

Kütüphanelerimizde mevcut olan millî kültürümüzün yazılı kaynakları, memleketimizin en değerli varlığı olan sevgili milletimizin her zaman için emrindedir. Yalnız aydınlarımız değil, her yaş ve her seviyedeki vatandaşlarımız fırsat eşitliği ilkeleri içerisinde kütüphanelerimizden faydalanmaktadırlar.

Hizmet ettikleri çevrenin ve memleketimizin kültürel kalkınması için kendilerini kütüphanecilik mesleğine adanmış olan meslektaşlarının hepsi halkımıza en iyi bir şekilde hizmet etmektedirler. Bu vesileyle, kendilerine bir kere daha teşekkür etmeyi, yerine getirilmesi gereken bir borç bilirim. Memleketimizde, günden güne, gereken önemi kazanarak lâıyk olduğu mevkie yükselmekte olan kütüphanecilik mesleğinin gelişmesiyle, Türk kütüphaneciliğinde de göze çarpacak şekilde ilerlemeler kaydedilmektedir. Sayı ve kalite bakımından olan bu ilerlemeler yanında kütüphanelerimizden faydalanan okuyucu miktarı da artmaktadır. Bir kültürel faaliyet merkezi olan halk kütüphanelerinde vatandaşlarımız okuma alışkanlığı kazanmakta, okuma zevklerini yükseltmek suretiyle de kendi kendilerini yetiştirmektedirler. Kütüphaneler aynı zamanda, eğitim ve öğretimin de en lüzumlu bir vasıtasıdır. Okullar esas görevlerini ve programlarını kütüphanelerin yardımı ile daha iyi bir şekilde gerçekleştirmektedirler. Memleketimizde uygulanmakta olan öğretim sisteminde, kütüphaneler, bir okul için bir öğretmen kadar faydalı ve lüzumlu bir unsur haline gelmiştir.

Müsaade ederseniz biraz da Millî Eğitim Bakanlığındaki kütüphane faaliyetlerinden bahsedeyim. Son yıllarda Millî Eğitim Bakanlığında kütüphanelerin gelişmesi için sarfedilen gayretler hissedilir derecede artmıştır. 1949 yılında halk kütüphanelerinin sayısı 49 iken 1959'da 97'ye, ve 1968'de de 241'e yükselmiştir. 1949 yılında çocuk kütüphanemiz yoktu. 1959'da 116 olan çocuk kütüphanelerinin sayısı 1968'de 219'a yükselmiştir. 1949'da devlet bütçesinden kütüphaneler için 170.970 lira ayrılabilmişken, 1968 yılında 7.185.840 lira ayrılmıştır. 1949'da kütüphanelerimizden faydalanan okuyucu sayısı 845.204 idi, 1967 yılında kütüphanelerden

5.447.965 okuyucu faydalanmıştır. Kütüphanelerimizdeki kitap miktarında da büyük bir artış kaydedilmiştir. 1949'da halk kütüphanelerinde 873.808 cilt kitap vardı. 1967'de kütüphanelerimizdeki kitap sayısı 2.629.176'ya yükselmiştir. Mevcut kütüphanelerin büyük bir çoğunluğu evlere ödünç kitap vermek suretiyle, hizmet sahalarını daha fazla genişletmektedirler. Birinci beş yıllık plan devresi içerisinde kütüphanesi bulunmayan veya kütüphanesi yetersiz durumda olan yerlerden, Adıyaman, Gümüşhane, Maraş, Trabzon, Urfa, Ağrı, Siirt, Tunceli, Sivas, Eskişehir, Bilecik, Edirne, Hakkâri, Muş, Ankara (Cebeci), İstanbul (Kadıköy) modern kütüphane binalarına ve kütüphane hizmetlerine kavuşmuşlardır. 1968 yılında da Ankara (Yenimahalle), Adana, Gaziantep, Kırşehir, Konya, İzmir ve Samsun'da da yeni kütüphane binalarının yapımı işi planlanmış bulunmaktadır. Bunlara ilâveten, kütüphane yaptıran müteşebbis derneklerle Bakanlığımızın işbirliği ve yardımları sonucunda yurdumuzun muhtelif yerlerinde 67 yeni kütüphane binasına başlanmış ve bunlardan 17 tanesi de ikmal edilerek hizmete açılmıştır. Ayrıca 25 kütüphane binası da 1969 yılında bitirilecek duruma gelmiştir. Halkımızın kütüphanelere gösterdiği ilgi, okumaya ve okuyana verdiği değer, taktirle bahsedilecek bir husustur.

Hamîyetli vatandaşlarımızın kütüphaneciliğimize olan hizmetleri de asla unutulmayacaktır. Sayın Halil Nuri Yurdakul'un kütüphaneciliğimizin gelişmesi konusundaki çalışmaları ve açtığı kütüphaneler Sayın Süleyman Sırrı Gürsan'ın Akhisarlılara kazandırdığı kütüphane, Sayın Profesör Afet İnan'ın Mihalıççıkta yaptırarak Bakanlığımıza devrettikleri «Annemin Kütüphanesi» ve Eskişehir eşrafından sayın Mesut Zeytinoglu'nun arasında ata yadigarı çok kıymetli yazma eserler bulunan 16.000 cilt kitabı, binasıyla birlikte Bakanlığımıza bağışlamaları şahısların da kütüphanelere verdikleri büyük değer en güzel örnekleridir. Münevverlerimizin böyle daha pek çok örnekler vereceğine inanıyoruz.

Memleketimizin kültürel, ekonomik ve sosyal kalkınmasında büyük hizmetler ifa edeceğine inandığımız kütüphanecilik hizmetlerine daha fazla imkânların sağlanmasını diler, hepinizi saygı ile selâmlarım.

IV

MİLLÎ KÜTÜPHANE GENEL MÜDÜRÜ DR. MÜJGÂN CUNBUR'UN KONUŞMASI

Değerli misafirler, aziz kütüphaneci arkadaşlarım ve Kütüphanecilik Kürsüsü'nün sevgili öğrencileri:

V. Kütüphane Haftasının mesleğimiz için hayırlı olması dileğiyle sözlerime başlıyorum.

Memleketimiz bazı hususları çetin şartlar altında geçen plânlı bir kalkınma devresi yaşamaktadır. Ekonomik kalkınma yanında son yıllarda kültür kalkınmasına da büyük önem veril-

meğe başlandığı görülüyor. Memleketteki kültür kalkınmasını sağlayacak kuruluşların başında kütüphanelerin bulunduğu inkâr edilmez bir gerçektir. Bu gerçeğin yanında kütüphanelerimizin bina, yetişmiş ve yeterli personel, iyi seçilmiş ve düzenli koleksiyon, bütçe ve okuyucu yönünden çözümünü gereken çeşitli meseleler içinde çırpındığı da daha büyük bir hakikat olarak ortada durmaktadır. Bütün yönleriyle kütüphane meselesi büyük bir

davadır ve gerçek kültür kalkınması da kütüphane dediğimiz müesseselerin gelişmesine ve geliştirilmesine bağlıdır .Bu davanın önemli bir dalını da Millî Kütüphane konusu teşkil etmektedir.

Millî Kütüphanenin çözümlenmesi gereken meselelerinden iki yıl önce bahsetmiştim. Onun için bu yıl, bu meselelerden bina durumu hariç söz etmeyeceğim.

Geçen yıl kütüphanemiz için çeşitli yönlerden başarılı bir yıl olmuştur. Kütüphanenin okuyucu sayısında bir önceki yıla nazaran 12.000 fazlalık tesbit edilmiştir. Bizi asıl sevindiren hâdisse ise, okunan kitap sayısında bir önceki yıla göre üç misli bir artışın olmasıdır. 1968 yılında bibliyografik yayımlarımızda da bir artış görülmüş, Türkiye Bibliyografyasının iki senelik gecikmesi dokuz aya indirilmiş bulunmaktadır. Türkiye Makaleler Bibliyografyası'ndaki gecikme ise bir yıla inmiştir. Bibliyografik yayınlarımızın daha da çabuk çıkmasını gittikçe artan matbaa fiatları engellemektedir.

Millî Kütüphane'nin okutma faaliyetleri yanında konser, konferans ve sergi gibi kültür faaliyetlerinde de 1968 yılında büyük bir canlılık görülmüştür. Her onbeş günde bir tertiplenen plâk konserleri, her ay yapılmakta olan çeşitli oda müziği konserleri kalabalık bir müzik-sever kitlesi tarafından ilgiyle takip edilmektedir. Resim koleksiyonlarımız Bolu, Kütahya, Eskişehir, Niğde ve Adana'da sergilenmiş, ayrıca son iki ilde kitap sergileri, Millî Kütüphane'de Müzik eserleri, 10 Kasım'da büyük bir Atatürk kitapları sergisi düzenlenmiştir. Yurt dışında British Museum'da tertiplenen Atatürk Sergisi'ne, Pakistan'da İslâm Hukuku, Beyrut'ta Arapça yayınlar milletlerarası sergilerine iştirak edilmiştir.

1968 yılı Millî Kütüphane yeni binasının kuruluş hazırlıklarının geliştiği yıl olmuştur. Yeni bina için 36 dönümlük bir arazi ayrılmış, bunun 16 dönümü Millî Savunma Bakanlığınca bu işe tahsis edilmiştir. Kalan 20 dönümlük arsa 1969 yılı içinde kamulaştırılacaktır. Yine bu yıl 15 Ocak 1969 da tamamlanmak üzere Millî Kütüphane Binası proje yarışması açılmıştır.

Proje için düzenlenen programa göre yeni binada 1100 okuyucu bir anda çeşitli salonlardan faydalanabileceklerdir. Okuma salonlarından, büyük okuma salonu 600, süreli yayınlar okuma salonu 200, bibliyografya ve müracaat eserleri salonu 200, yazmalar-nadir eserler okuma salonu 50, harita salonu 15 kişilik olacak. Ayrıca müzik eserleri ve diğer plâstik eserlerden faydalanmak için gelenlere de özel odalar ayrılmıştır. Kütüphanede 30 adet kareli, 4 tane beş kişilik özel toplu çalışma odası bulunacaktır. 400 kişilik konser ve konferans salonundan başka 25 kişilik toplu müzik dinleme odası, ayrıca 10 kişilik müzik çalışma odası, iki piyanolu oda, 2.000.000. ciltlik kitap ve periyodik eserler deposu, ayrıca 75.000 ciltlik özel teşkilâtli yazma ve nadir eserler deposu, 1000 tablolu, resim, afiş, estamp, harita ve tezyini sanat depoları, 50.000 plâklu fonotek, 50.000 makaralı mikrofilm arşivi ,ayrıca Atatürk, biyografya, tiyatro, dökümantasyon arşivleri, kitap müzesi, sergi salonu yeni binanın belli başlı bölümleri olacaktır. Okuma salonları için havalandırma, depolar için klima tesisleri düşünülmüştür. Kitap ve süreli yayın depolarıyla okuma salonları konveyor, asansörlerle bağlanacak, istenen eser, okuyucunun eline en kısa zamanda sunulacaktır.

Kültürel kalkınmamızda kültür araştırmalarının merkezi olan Millî Kütüphane'nin tabii ki çok önemli bir

yeri vardır. Yapılacak bina bu önemli görevi en iyi şekilde yapabılme imkânlarını sağlayacaktır.

V. Kütüphane haftasının kutlu olması dileğiyle ve saygılarımla sözlerime son veriyorum.

V

TÜRKİYE KÜTÜPHANELERİ KÜTÜPHANECİ MEMUR VE HİZMETLİLERİ SENDİKASI GENEL BAŞKANI ABDULLAH SAVAŞCI'NIN KONUŞMASI

Değerli misafirlerimiz, muhterem meslektaşlarım,

Türk Kütüphaneciler Derneğinin çok güzel bir kararı ile beş yıldan beri kutlanmakta olan Kütüphane haftası mesleğimizin tanınmasında ve birçok problemlerin ilgililere iletilmesinde büyük faydalar sağlamıştır. Sendika genel Başkanı olarak Kütüphanecilerin içinde bulundukları mali zorluklardan söz etmek istiyorum :

Kütüphanecilik mesleğine intisap edenler büyük bir feragat ve fedakarlıkla çalışmakta ve okuyuculara kusursuz hizmet vermek için didinmektedirler. Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteninde meslektaşımız Muzaffer Gökman'ın Beyazıt Devlet Kütüphanesinin genişletilmesinde personelin gece gündüz nasıl çalıştığının hikayesini buluruz. Gezici Kütüphane dolayısıyla Ankara İl Halk Kütüphanesi mensupları tam kadro olarak bu servisi zamanında hizmete koymak için, aylarca, pazar demeden, cumartesi demeden, akşam demeden, büyük bir meslek aşkı ile çalıştılar. Bu fedakâr insanların emeklerinin karşılığını alamadıkları bir hakikattir. Filvaki Kütüphanecilik mesleğine intisap eden meslektaşlarımızın büyük bir kısmı 300.— lira gibi cüz'î bir para ile işe başlamakta ve gecesini gündüzüne katarak her türlü işe koşmaktadır. Kütüphaneci sobasını yakmakta, kütüphanenin temizliği ile uğraşmakta, fiş çıkarmakta, kataloğa fişleri yerleştirmekte, okuyucunun çeşitli sorunlarını halle yardımcı olmakta, günlük yazışmaları yapmakta, evrakları postaya vermekte; bütün bunların karşılığında 300 lira gibi çok az bir para ile işe başlamakta. Yalnız bu kadar mı? Kütüphaneci fakir bütçesinden kefalet aidatı ödemekte ve bu suretle eşine ender raslanılan büyük bir feragat göstermektedir.

Diğer meslek mensuplarının son yıllarda elde ettikleri neticeleri gözden geçirelim: 1968 yılı içerisinde yüksek mühendisler çıkarılan kararnamelerle yevmiyelerinde 80 lirayı bulan bir imkâna kavuşturulmuş bulunmaktadır. Maliyeciler fazla mesai ücreti almak suretiyle tatmin edilmişlerdir, gene müzeciler fazla mesai alabilmektedirler. Öğretmenlerin tazminatı yanında fazla ders ücreti alma imkânı vardır. Okul Müdürleri ayrıca makam tazminatı almaktadırlar. Ziraat mühendisleri, orman mühendisleri gene çeşitli yollardan tatmin edilmişlerdir. Yalnız Kütüphaneci hiç bir imkâna sahip değildir. Devlet personel kanununun yürürlüğe konmasından en fazla zarar gören kütüphanecilerdir. Devlet sektöründe kütüphanecilerden daha az maaş alan memur yoktur.

Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Kütüphanecilik Bölümü mezunları bu şartlar altında mesleklerinin dışında iş aramakta ve bulmaktadırlar. Bu yüzden kütüphanelerimiz gençlerin enerjilerinden, onların sahip bulunduğu idealizmden

mahrum kalmaktadır. Anadolunun bir kaç yerinde vazife alan Bölüm mezunları bölgelerinde büyük faaliyet göstermek suretiyle temayüz etmektedirler. Kütüphanelerinin bir çok problemlerinin hallinde başarıya ulaşmaktadırlar. Mesleğini seven bu genç arkadaşların kütüphanelere kazandırılması kütüphanelerimizin modern seviyeye ulaşmasının teminatı olacaktır. Öyle ümit ve temenni ediyoruz ki, ilgililer bahsettiğimiz konunun üzerine eğilecekler ve tatminkâr bir neticeye ulaşacaklardır.

Türkiye Kütüphaneleri Kütüphaneci, Memur ve Hizmetlileri Sendikası adına sayın misafirlerimizi ve değerli meslektaşlarımızı saygıyla selâmlar, kütüphane haftasının başarılı olmasını dilerim.

VI

ANKARA ÜNİVERSİTESİ DİL VE TARİH - COĞRAFYA FAKÜLTESİ KÜTÜPHANECİLİK ÖĞRENCİLERİ KULÜBÜ BAŞKANI SAİM ÖZTÜRK'ÜN KONUŞMASI

V. Kütüphane Haftası dolayısıyla düzenlenen bu toplantıya şeref veren değerli büyüklerimi, misafirlerimizi ve meslektaşlarımızı, Kütüphanecilik Öğrencileri Kulübü (K.Ö.K.) adına, saygı ve muhabbetle selâmlarım.

DTCF Kütüphanecilik Bölümü öğrencileri arasında meslekî, sosyal ve kültürel dayanışma ve yardımlaşmayı sağlamak için kurulan K.Ö.K., bizler için büyük önem taşıyan bu haftayı mesleğimizin bayram günleri olarak kabul etmiştir. Çünkü, bu hafta içinde bir araya gelebiliyoruz; bu haftada kalplerimiz, gönüllerimiz birleşiyor; bu hafta içinde, dertlerimizi, meselelerimizi umumî efkârâ duyurmak fırsatını elde edebiliyoruz; bu hafta sırasında birbirimize «Bir çatı altında toplanalım, birbirimize destek olalım» diye çağrıda bulunabiliyoruz.

Hepimizin malûmu olduğu gibi, bizde kütüphanelerin tarihi çok eskidir. Büyük bir kısmı vakıf kütüphaneleri olan ve vâkıfının şartlarına göre ayrı ayrı yönetilmeleri istenen bu kütüphanelerin idaresi, Evkaf Nezaretinin kurulması üzerine, bu kuruluşta birleştirilmişti. 1340 tarihli ve 430 sayılı «Tevhid-i Tedrisat Kanunu» ile de, bu Ne-

zaret tarafından idare edilen bütün kütüphaneler, Milli Eğitim Bakanlığına devredilmiştir.

İlk zamanlarda belirli bir kitleye hizmet etmek gayesini güden bu kütüphaneler, sonradan koleksiyonlarını halkın faydalanabileceği eserlerle de besleyerek onlara da faydalı olmak yoluna girdiler. Bünyeleri içinde veya ayrı binalarda çocuk kütüphaneleri, evlere ödünç kitap verme servisleri açarak halka hizmet yolunda büyük gayretler göstermeğe başladılar. Gösterdikleri bu gayretlerle, belki de o zamanın Türkiye'sine faydalı olabilmişlerdi. Ama şimdi durum çok değişmiştir. Nüfusumuz 32 milyonu aşmış; basılan kitap sayısında, yıldan yıla büyük yükselme olmuş; halkımızın tecessüsü her konuda şiddetle artmıştır. Modern kütüphanecilik hizmeti beklemektedir halkımız artık.

Modern kütüphaneler kurulabilmesi için personel yetiştirilmesine ihtiyaç duyulmuş; bu konuda ilk adım, 1925 - 1926 yıllarında İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi Müdürü Fehmi Ethem Karatay'ın açtığı ilk kütüphanecilik kursu ile atılmıştır. Daha sonra, bunu çeşitli kurslar takip etmiştir. Ankara

Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesinde açılan ve Adnan Ötügen tarafından yönetilen son devamlı kütüphanecilik kursu, Fakülte tarafından yardımcı ders kabul edildikten bir süre sonra, 1954 yılında Kütüphanecilik Bölümü haline getirilmiş; ikinci bir kütüphanecilik bölümünün İstanbul Üniversitesinde açılmasıyla, kütüphanelerimiz için personel yetiştirilmesi işi düzene girmiştir. Aynı zamanda, Milli Eğitim Bakanlığımız da, her yıl kütüphanecilik kursları açarak, kütüphanelerimizdeki meslekten yetişmemiş kütüphanecileri modern kütüphanecilik bilgileriyle desteklemek suretiyle, personel yetiştirilmesinde çaba harcamaktadır. Böylece, kütüphanecilik alanında personel yetiştirilmesi meselesi çözüme bağlanmış görünüyor.

Ama, bir kütüphanenin iyi bir kütüphane olabilmesi için personel yanında, koleksiyon, okuyucu, bina ve bütçe sorunlarının da çözümlenmesi gerekmektedir. Ancak bu beş unsur bir araya geldiği zaman kütüphane iyi bir duruma girebilir. Kütüphanecilik alanında personel yetiştirilmiştir ve yetiştirilmektedir. Ama diğer alanlardaki çalışmalar kısırlığını koruyor sayılır. Sayın hocalarımız ve meslektaşlarımız bu konulardaki sorunlarımızı gerektiği kadar işlemişler, çözüm yolları göstermişlerdir. Ama vargıda bir şey göremiyoruz.

Sizlere sesleniyorum sayın büyüklerim ve meslektaşlarımız : Türkiye'de söz sahibi olabilecek hâle geldiğimiz halde, yurdumuzun kalkınmasında büyük roller oynayabilecek olan ve gayelerine göre birer ilim yuvası niteliğinde bulunan kütüphanelerimizin yeterli hizmet verebilecek durumda olmadığını hepimiz idrak etmiyor muyuz, acaba?

Sayın meslektaşlarımızdan biri, «umumi kütüphanelerimiz artık memleketimizin ilim ve irfan hayatında lâ-

yık oldukları mevkie yükselmişlerdir» diyor. Umumi kütüphanelerimiz neleyle bu duruma yükselmişlerdir? Okuyucularının arzularına cevap veremeyen, pek azı yeni koleksiyonlarıyla mı; eski tarzda ve hizmete elverişsiz binalarıyla mı; yoksa kütüphaneler arası bir ihtisaslaşma ve işbirliğine girişmeden boşa harcadıkları sınırlı bütçeleriyle mi? Zannımızca, bu meslektaşımız, ilk senelerdeki durumla zamanındaki hal arasında bir kıyaslama yaparak ve bunun daha da ilerliyeceğine inanarak konuşmuş, bu konudaki iyimserliğini belirtmiştir. Aslında durum hiç de böyle değildir. Bizler böyle pasif kaldığımız sürece de, «hiç te böyle değil» kalacaktır. Elbette ki bir ilerleme olacaktır. Ama bu atom, daha doğrusu feza çağında herkes dev adımlarla ilerlerken bizim küçük adımlarla ilerlememizde bir mâna var mıdır? Kütüphanecilik alanında, son onbeş - yirmi yıl içinde oldukça merhaleler katettiğimizi kabul ediyoruz. Ama, bu yabancı ülkelerdeki ilerlemeye göre belki de bir hiçtir.

Personel meselemizin halledilmiş olduğunu kabul edelim. Ya diğer sorunlarımız? Öylesine çok, öylesine çözümlenmesi gerekli problemler ki, bunları çözümlemeden, Türkiyede modern kütüphanelerden ve kütüphane sistemlerinden bahsetmek abes olur. O halde, sorunlarımızın diğer kısmını kaba taslak olarak ele alalım :

Genel olarak kütüphanelerimizdeki koleksiyonlar okuyucularının ihtiyaçlarına cevap veremiyor. Çünkü bunlar eskimiş, okuma değerini kaybetmiş eserlerle doludur. Bunun yanında, Milli Eğitim Bakanlığımızın gerek kendi yayınlarıyla ve gerekse temin ettiği diğer yayınlarla, bünyesindeki kütüphanelerin koleksiyonlarını geliştirmeye çalıştığını söylememek haksızlık olur. Ne var ki, bunlar da ihtiyacı karşılamaya yetmiyor.

Kütüphanelere ait binaların hemen hepsi, hizmeti kolaylaştırmak imkânlarından uzak yapılaşlardır. Fakat Millî Eğitim Bakanlığımız büyük gayret göstererek eski binaları restore ettiriyor, küçücük bütçesinin gücü nispetinde yeni binalar da yaptırıyor.

Kütüphanelere gelen okuyucular, kütüphanenin koleksiyonunu kullanmak yerine, kendi kitaplarını veya ders notlarını okuyorlar. Belirli yerlerde açılmış okuma salonlarının olmaması, kütüphanelerimizi zor durumlara sokmaktadır.

Bütçe meselesine gelince: En önemli problemlerden biri olan bu konuda, Millî Eğitim Bakanlığının kütüphanelere bir bakıma «üvey evlât» muamelesi» yaptığını söyleyebiliriz. Her yıl bütçesinde yer alan milyonlarca lirayı, bünyesinde bulunan diğer kuruluşlara harcadığı halde, kütüphanelere okyanusta damla misali bir pay ayırıyor. Bir kaç karşılaştırma ile bunu daha iyi anlarız: Bakanlıkta yapılan bir plânlama toplantısında, Belçika Millî Eğitim ve Kültür Bakanlığı bütçesinin % 25'inin kültür hizmetlerine ayrıldığı bahis konusu edilmişti. Bu, bizde % 0,5 civarındadır. İngiltere'de, kütüphaneye hizmetlerinin görülmesi için, bölgenin özelliğine göre, nüfus başına 6,5 ilâ 12,5 şilin ayrılmaktadır. Ortalama 10 şilin kabul edecek olursak resmî kurdan 1250 kr. eder. Bu bizde nüfus başına 6,5 kuruş kadardır. Her kitabın bir okuyucusu, her okuyucunun da bir kitabı olduğunu düşünürsek, 6,5 kuruş neyi ifade eder acaba? Bizim Millî Eğitim Bakanlığında bütçe konusunda dileğimiziz, kütüphanelere, her yıl bütçesinin belli bir yüzdesini (ki bu yüzde zamanla da arttırılabilir) ayırmasıdır.

Diğer meselelerimize gelince :

Türkiye'de, Millî Kütüphanemiz hariç, diğer kütüphanelerimizin kuruluş kanunu yoktur. Herşeyin kanunla

tesbit ve idare edildiği memleketimizde, amaç ve görevleri kanunlarla açık olarak tesbit edilmemiş olan kütüphanelerimizin verdiği hizmeti herkes görüyor!

Simdiye kadar, Çocuk kütüphaneleri, okul kütüphaneleri ve halk idare servisleri yönetmelikleri hazırlanıp yürürlüğe konmuştur. Bu yönetmelikler için büyük emekler sarfedildiği muhakkaktır. Hazırlayanlar sağ olsunlar. Ama, bunların bugünkü ihtiyaçlara cevap verdikleri iddia edilemez. Kütüphanelerin pek az kitabı (özellikle roman ve benzerleri) evlere ödünç verilebilmektedir, bu yönetmeliklere göre. Bunları hazırlayanlar herhalde halkın çeşitli sorun ve ihtiyaçlarını dikkate alamamış olacaklar.

26 Mayıs 1927 tarihli ve 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanunu ve Ayniyat Talimatnamesi de, kütüphanelerimizin başında «Demoklesın Kılıcı» gibi sallanıp durmakta; ne kütüphanecileri, ne de idarecileri rahat bırakmayıp modern kütüphacilik yolunda ilerlemelerine engel olmaktadır.

Bibliyografya meselelerimizin halili, Fikir ve Sanat Eserlerini Derleme Kanunu'nun çıkması da, üzerinde durulması gereken problemlerdendir.

Yazma eserlerimizin durumu da çok perişandır. Ata yâdigârı manevî varlıklarımız olan yazmaların çoğu dışarı kaçırılmıştır. Korunmaları için, toplatılmaları için, tanıtılmaları için dayanacakları bir kanun yoktur.

Klasik doğu kütüphaneciliği Batı'dan yıllarca önce başlamış, bir ihtisas kolu haline gelmiş olmasına rağmen, bizde böyle bir çalışma henüz yoktur. Klasik şark kütüphaneciliğini kurmak, Millî Eğitim Bakanlığımızın yüksek alâkası ile Üniversitelerimize ve bilhassa Kütüphanecilik Kürsümüze düşen bir vazifedir. Sahip bulunduğumuz bu

bölgeye ve şarkiyat dünyasına bu yolda hizmet etmek bize düşen bir ilim ve uygarlık vazifesidir. Yurdumuzun coğrafi durumu bizi bu hizmete zorlamaktadır.

Bütün bu konuştuklarımı, bir mesleştirmemizin, «Bugün en büyük meselemizi kütüphanelerimizin tabii ve tatbiki ilim çalışmaları ve halk hizmetinde bir araştırma lâboratuvarı ve tekâmül merkezi olarak rol oynayacak seviyeye getirilmesi teşkil etmektedir. Bunun, her şeyden önce bir plan ve or-

ganizasyon meselesi olduğu ortadadır» şeklindeki sözüleriyle özetlemek mümkündür. O halde, bütün gaye Türkiye'deki kütüphaneleri ve kütüphaneciliğimizi geliştirmek ve kökleştirmek olduğuna göre, bir plan ve organizasyon dahilinde çalışmamız gerekmez mi? Bu meseleler çoktan doğmuş, çözümlenmeleri zamanı gelmiş te geçmiştir bile. Zararın neresinden dönlürse kârdır.

Birlikte çalışalım ve mesleğimizi kalkındıralım.